OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Julkisoikeus
Lainsäädäntöneuvos Mira Turpeinen

Lausunto

25.5.2020

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräistä maatalouden luopumistuen ansiotulorajaan covid- 19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä (HE 76/2020 vp)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikossa mainitusta asiasta (HE 76/2020 vp). Oikeusministeriö esittää lausuntonaan seuraavan.

Yleiset huomiot

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräistä maatalouden luopumistuen ansiotulorajaan Covid- 19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä. Ehdotetussa laissa säädettäisiin, että eräitä luopumistuen maksamista ja sen aloittamista, luopumistuen maksun keskeyttämistä ja luopumistuen saajan ilmoitusvelvollisuutta koskevia edellytyksiä maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun laissa ja maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa ei sovellettaisi 16.3.2020 ja 31.12.2020 välisenä aikana. Lakiehdotuksen tarkoituksena on mahdollistaa väliaikaisesti maatalouden luopumistukeen oikeutettujen tuensaajien ansiotyössäkäynti huoltovarmuuden turvaamiseksi poikkeusoloissa maa- ja metsätalousministeriön toimialan kannalta kriittisissä tehtävissä ilman, että työssä ansaitun tulon määrä vaikuttaisi maatalouden harjoittamisesta luopuneen oikeuteen saada luopumistukea 16.3.2020 ja 31.12.2020 välisenä aikana.

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Oikeusministeriö on antanut asian aiemmassa valmisteluvaiheessa maa- ja metsätalousministeriölle lausunnon 7.5.2020 (VN/10554/2020-OM-13), jossa tuotiin esille lakiehdotuksen ja sen perustelujen täydentämis- ja korjaamistarpeita koskien muun muassa sitä, miksi maatalouden harjoittamisesta luopuneille olisi välttämätöntä maksaa sekä tuki että ansiotuloja ilman enimmäismäärää vuoden loppuun saakka ja miten sääntelyä tulisi yleisesti arvioida yhdenvertaisuuden näkökulmasta erityisesti sen osalta, miten se mahdollisesti suhtautuu muihin sellaisiin tukiin, joita ei ole mahdollista saada ilman tiettyä ansiotulon rajaa. Lisäksi oikeusministeriö kiinnitti huomiota sen varmistamiseen, että nyt ehdotettu sääntely on yhteensopiva EU-oikeuden kanssa, etenkin kun luopumistukijärjestelmä päättyi 31.12.2018, eikä uusia luopumistukia enää myönnetä. Oikeusministeriön ehdotukset on pääosin otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa. Perusteluja on jonkin verran täydennetty sen osalta, miksi maatalouden harjoittamisesta luopuneille olisi välttämätöntä maksaa sekä tuki että ansiotuloja ja miksi sääntelyä on välttämätöntä jatkaa vuoden loppuun saakka. Jatkovalmisteluissa on erityisesti täydennetty säätämisjärjestysperusteluja yhdenvertaisuuden osalta sekä tarkemmin jäsennetty perusteluissa, kuinka luopumistukijärjestelmä on tukimuotona erityislaatuinen, eikä suoraan verrattavissa muun muassa eläkkeisiin tai muihin tukimuotoihin. Oikeusministeriöllä ei ole huomautettavaa esityksessä ehdotettuun sääntelyyn.